Edunvalvojan tiedonsaantioikeus täysi-ikäisen vammaisen henkilön asioissa Pohteella

Kuusamon vammaisneuvosto haluaa nostaa esille huolen täysi-ikäisten vammaisten henkilöiden edunvalvojien tiedonsaantioikeudesta Pohteen sosiaali- ja terveyspalveluissa.

Täysi-ikäisen vammaisen henkilön määrätyn edunvalvojan tiedonsaanti päämiehensä asioista ei toteudu riittävällä tavalla. Edunvalvoja ei saa asianmukaisesti tietoa päämiehensä sosiaali- ja terveyspalveluista, palvelupäätöksistä, hoitoon liittyvistä asioista eikä muista sellaisista asioista, jotka ovat välttämättömiä hänen edunvalvontatehtävänsä hoitamiseksi ja päämiehensä edun turvaamiseksi.

Käytännössä edunvalvoja saattaa jäädä kokonaan tiedonkulun ulkopuolelle, vaikka hänen tehtävänään on valvoa päämiehensä etua, huolehtia hänelle määrätyistä asioista ja tarvittaessa varmistaa, että vammaisen henkilön oikeudet toteutuvat.

Ymmärrämme, että täysi-ikäisen henkilön kohdalla sovelletaan yksityisyyden suojaa ja salassapitosäännöksiä. Edunvalvonnan tarkoituksena on kuitenkin turvata henkilön etua ja oikeuksia niissä asioissa, jotka kuuluvat edunvalvojan tehtäviin.

Pyydämme vastausta seuraaviin kysymyksiin:

1. Miten Pohde varmistaa, että edunvalvoja saa hänelle lain ja edunvalvontamääräyksen perusteella kuuluvat tiedot päämiehensä asioista?
2. Onko Pohteella yhtenäinen ohjeistus siitä, milloin edunvalvojalle voidaan ja tulee antaa tietoja esimerkiksi palvelusuunnitelmista, palvelupäätöksistä, hoitoon liittyvistä asioista ja asiakkaan palvelujen järjestämisestä?
3. Mitkä ovat Pohteen voimassa olevat ohjeet ja käytännöt edunvalvojan tiedonsaantioikeudesta täysi-ikäisen vammaisen henkilön sosiaali- ja terveyspalveluissa, ja voisiko Pohde laatia koko hyvinvointialuetta koskevan yhtenäisen toimintaohjeen, jolla varmistetaan edunvalvojien asianmukainen tiedonsaanti sekä sujuva yhteistyö sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön kanssa?

10.11.2026

Kuusamon vammaisneuvosto